

SÖDERTÖRNS HÖGSKOLA | STOCKHOLM
sh.se

ENTER forum

Verksamhetsberättelse 2017

ENTER forums verksamhet år 2017

Entreprenörskap och innovation utgör en av ämnet företagsekonomis starka forskningsmiljöer. ENTER forum inrättades 2001 med syfte att främja mångvetenskaplig forskning, att anknyta forskningsresultaten i utbildning på grund- och avancerad nivå samt bedriva till samverkan inom och utanför akademien.

Vid ENTER forum bedrivs forskning som på olika sätt har genomslag i akademi, policysammanhang, i utbildning liksom genom samverkan. Entreprenörskap och innovation är ett mångvetenskapligt fält och olika ämnen och traditioner bidrar med ibland vitt skilda synsätt. Olika samhällsvetenskapliga perspektiv utgör forskargruppens styrka. Förenande är att samhällsekonomisk förändring studeras på både makro-, bransch- och mikronivå i såväl tid som rum – historiskt såväl som i vår tid.

Forskargruppens kritiska förhållningsätt till hur begrepp som entreprenörskap och innovation används och tillämpas i olika kontexter – exempelvis ett ifrågasättande av bilden av entreprenörskap och entreprenören som (ny)företagare – är en tydlig särprägel. Entreprenörskap och innovation avgränsas inte enbart till det privata näringslivet utan studeras även utifrån entreprenörskap i offentlig sektor liksom utifrån både sociala och kulturella perspektiv. Denna inriktning vid centrumet är unik, nationellt såväl som internationellt.

Utmärkande för ENTER forum är också att både *forskning, utbildning* och *samverkan* inom entreprenörskap och innovation samlas under ett och samma paraply. Både vid programmet *Entreprenörskap, innovation och marknad* (grundnivå) och vid *Masterprogrammet* respektive *Magisterprogrammet i företagsekonomi med inriktning mot entreprenörskap och innovation* utgörs huvuddelen av lärarna och handledarna av ENTER forums medarbetare. Detta ger en unik forskningsanknytning och en för studenterna tydlig närhet till forskningsaktiva, undervisande lärare. ENTER forums medarbetare handleder därutöver doktorander i företagsekonomi vid Institutionen för samhällsvetenskaper. Sammantaget är fem forskare vid ENTER forum engagerade i forskarutbildningen som handledare och lärare.

Under senare år har centrumbildningens forskare framgångsrikt erhållit extern finansiering för både forsknings- och samverkansprojekt från finansiärer som Riksbankens Jubileumsfond, Östersjöstiftelsen och Europeiska Unionen. Centrumets verksamhet har under senare tid också blivit mer tydligt genom att medarbetarna har arrangerat och/eller haft ledande roller i att arrangera egna workshops och konferenser, ofta med stöd från externa anslagsgivare.

ENTER forum har under år 2017 utgjorts av tolv (12) forskare med olika ämnesbakgrund och ämnestillhörighet: företagsekonomi, ekonomisk historia, nationalekonomi, juridik, sociologi och medieteknik. Därutöver är tre doktorander i företagsekonomi nära knutna till ENTER forum genom både handledare och avhandlingsteman (Bilaga 1). I det följande redogörs för forsknings- och samverkansverksamheten under år 2017.

Forskning

Den mångvetenskapliga inriktningen avspeglas i den forskning som har bedrivits under året. Under året har forskningsverksamheten omfattat projekt och forskningsteman som omfattar entreprenörskap i *offentlig sektor* (såsom staten som entreprenör); *entreprenörskap i staden och förorten*, liksom *socialt entreprenörskap* och *sociala företag* (kooperativ; entreprenörskap i det civila samhället).

Vår forskning har också berört entreprenörskapets och företagandets *historia*, entreprenörskapets ”*mörka*” *sidor* (ekonomisk brottslighet), entreprenörskap som *egenföretagande*, entreprenörskap på *landsbygden* och inom *primärnäringarna*, liksom forskning som handlar om entreprenörskap och *genus*. Här ingår också forskning om utformningen av *patentsystem* och innovation i olika ekonomier. Det sistnämnda projektet liksom flera andra ovannämnda projekt har tydlig östersjö- och östeuroparelevans och de är också finansierade av Östersjöstiftelsen.

Under 2017 har sammanlagt sex forskningsprojekt varit knutna till ENTER forum och forskare vid centrumbildningen deltar också i andra vid högskolan aktiva forskningsprojekt. Sammantaget har ENTER forums forskare under året bidragit med ett femtontal publikationer (monografier, tidskriftsartiklar, bidrag i antologier – varav två översatta till kinesiska – och working papers) och de har kommunicerat sin forskning både populärvetenskapligt och ett tjugotal nationella och internationella konferenser, workshops och seminarier.

En detaljerad redogörelse för under året aktuella forskningsprojekt och publikationer återfinnes i Bilaga 2 (projekt) och Bilaga 3 (publikationer).

Utöver detta har som nämnts centrumbildningens forskare under året också varit aktiva på ett större antal konferenser och workshops (Bilaga 3), liksom att de har drivit egna sessioner och tracks. Vad avser det senare kan nämnas att forskare vid ENTER forum (Malin Gawell och Karl Gratzner) arrangerade ett eget tema vid *Nordiska företagsekonomiska föreningens* (NFF) 24:e konferens 2017, ”Entrepreneurial Opportunities and Challenges in the Nordic Countries”, i Bodö, Norge.

Därutöver var forskare vid centrumbildningen huvudarrangör (Paulina Rytkönen) av sessionen ”Rural Entrepreneurship. Knowledge, innovations, diversification and value creation”, på *7th Nordic Geographers Meeting* (NGM) 2017, liksom medarrangör (Paulina Rytkönen) för dubbelsessionen 34 ”Agrarhistoriens vida fält – lantbruk, miljö, mat och landsbygd” vid Tolfte Nationella Ekonomisk-historiska mötet (Stockholms Universitet).

Samverkan och nätverk

ENTER forum sedan länge haft en tydlig samverkansprofil mot näringsliv och civilsamhälle. Vi har sedan länge etablerade forskningsnätverk och -samarbeten med nationella och internationella aktörer och dessa samarbeten har fortsatt under 2017, bl a i Tyskland, Polen, England, Österrike och Tanzania. Nedan listas pågående och/eller under året initierade samverkansprojekt och nätverk.

Samverkan i utbildning och forskarutbyte med *Moshi Cooperative University i Tanzania* (Linneaus Palme) har varit knutet under flera år till ENTER forum och detta har fortsatt även under 2017; samverkansprojektet har som ovan beskrivits även utvecklats till ett uttalat forskningssamarbete mellan *Moshi Cooperative*

University och Södertörns högskola under innevarande år (Besrat Tesfaye, Yohanan Stryjan, Mikael Lönnborg).

Södertörns högskola är också en av parterna i ett projekt som initierades 2016 med fokus på affärsutveckling för små och medelstora företag i skärgården i Sverige och Finland (avslutas 2019). Ett särdrag är att även studenter har fått möjlighet att delta med att bidra till att lösa företagsutmaningar. Projektet finansieras av *Interreg Central Baltic Programme* som är ett av EU:s strukturfondsprogram under målet om territoriellt samarbete. Södertörns högskolas deltagande i projektet genomförs inom ramen för ett samarbete mellan ENTER Forum, Medieteknik och Turismvetenskap på Södertörns högskola (Paulina Rytönen [högskolans samordnare], Tommy Larsson Segerlind, Lars Degerstedt, Gustaf Onn, samt Mauri Kaipainen).

Andra forskare vid centrumet samverkar bl a inom det internationella forskarnätverket EMES och är "founding partner" i det internationella komparativa projektet ICSEM (båda med fokus på socialt företagande). Inom ramen för detta har forskare vid ENTER forum (Malin Gawell) bedrivit både nationell och internationell samverkan: International Comparative Social Enterprise Models (ICSEM), Louvain la Neuve, Belgien; *COST Action Management Committee: Empowering Next Generation Social Enterprise Scholars*, Bryssel, Belgien, samt vid *The 9th International Social Innovation Research Conference*, Melbourne, Australien.

ENTER forum har också under 2017 haft ett pågående forsknings-samarbete med *Royal Melbourne Institute of Technology University* (RMIT) i Australien (Mikael Lönnborg). Under året har diskuterats en utökning av detta samarbete med nya forskningsansökningar och reciproka utbyte av gästforskare, liksom har under året varit aktiv i ett sedan längre tid tillbaka etablerat internationellt nätverk i försäkringshistoria (<http://www.riskandtheinsurancebusiness.com/>).

Ett mångvetenskapligt samarbete mellan Karlstads Universitet, Örebro universitet och Stockholms universitet har också ingåtts ("Insolvensakademien"), och forskare vid ENTER forum (Karl Gratzner) är medgrundare till den till nämnda samarbete nyligen etablerade tidskriften *Insolvensrättslig tidskrift*. Denna vänder sig till jurister och ekonomer (både praktiker och forskare), liksom forskare med rättsvetenskaplig inriktning. Tidskriften är ett forum för forskning och debatt för insolvensrättsliga frågor.

Karl Gratzner utsågs under 2017 till "Member of Scientific Committee" för konferensen *Moscow Information Technology Science* (mosits.org). Konferensbidragen ges ut på Springer (<https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-319-74980-8>).

Karl Gratzner representerar därutöver sedan länge Södertörns högskola i *Entreprenörskapsforums nationella forskarnätverk*. Entreprenörskapsforum är den ledande nationella mötesplatsen för kunskapsinhämtning för forskare beslutsfattare och opinionsbildare i entreprenörskap och innovation.

Forskare vid ENTER forum (Paulina Rytönen) ingick också under 2017 i projektet *Biologiskt kulturarv som värdeskapare* och har samverkat, spridit forskningsresultat, utbildat och samforskat tillsammans med SLU och Norskt

Institut för Bioekonomi samt Fäbodbrukare i Sverige och Norge. ENTER forum har bidragit med utveckling av verktyg för utveckling av företagsamhet inom fäbodbruket. Projektet har under året genomfört kurstillfällen och workshops.

Populärvetenskap

I början av 2017 utgav Paulina Rytkönen (i samarbete med forskaren Martin Ragnar och konditorn Jan Hedh) boken *Åkerbär – Europas godaste bär*. Boken belönades av *Svenska Måltidsakademien* med silvermedalj för bästa måltidslitteratur i Sverige, klassen råvaror. Boken utsågs att representera Sverige på *World Gourmand Awards* i Kina under våren 2018.

Marcus Box
Föreståndare

Bilaga 1

ENTER forums medarbetare år 2017

Namn	Titel
Marcus Box	Fil dr
David Birksjö	Doktorand
Lars Degerstedt	Fil dr
Malin Gawell	Docent
Karl Gratzner	Professor
Tommy Larsson Segerlind	Fil dr
Xiang Lin	Fil dr
Helena Löfgren	Doktorand
Mikael Lönnborg	Professor
Johanna Palmberg	Docent
Sara Persson	Doktorand
Paulina Rytönen	Docent
Yohanan Stryjan	Professor
Besrat Tesfaye	Docent
Christina Wainikka	Jur dr

Bilaga 2

Forsknings- och samverkansprojekt år 2017

Projekt (bokstavsordning)	Tid	Finansiär
A Contemporary Business History of the Dairy Industry – Processes of Entrepreneurship, Strategy and Internationalization in the Baltic Sea Region, 1989-2018	2016/17-2019	Östersjöstiftelsen
Archipelago Partnership – Strategic Partnership for Business Development (samverkansprojekt)	2016-2019	EU: Interreg: Central Baltic
Att återskapa förorten i fragmenterade landskap (delprojekt entreprenörskap i Reinvent, Södertörns högskola)*	2016-2019	KK-stiftelsen; se Reinvent
Biologiskt kulturarv som värdeskapare	2016-2019	EU: Interreg Sverige-Norge
Entrepreneurship, Leadership and the Art to Write (Hi)story	2014-2017	Riksbankens Jubileumsfond; Röda Korset Flexit
Firm demography and entrepreneurship in Eastern and Central Europe and in the Baltic region	2016-2018	Östersjöstiftelsen
Gender and Entrepreneurship in Low Income Economies: Growth-oriented Women Entrepreneurship in Mosh, Tanzania (samverkansprojekt)	2014-2016/2018	Div finansiärer; Linneaus-Palme
In the Services of the SMEs? The Patent Systems and the SMEs in the Baltic Sea Region	2017-2019	Östersjöstiftelsen
Internationell jämförande studie av modeller för socialt företagande (ICSEM) – Sverige	2014-2019	Div finansiärer
Understanding the Long Arc of Financial Crises in the Baltic and Nordic Region	2014-2017	Östersjöstiftelsen

* Medarbetare vid ENTER forum är knutna till forskningsprojektet.

Bilaga 3

Forskning vid ENTER forum år 2017 (publikationer och konferenser)

*Monografier**Redaktörskap*

Rytkönen, P, Sanz Cañada Javier, Belletti Giovanni (red). 2017-2018. Agriculture (MDPI) Special Issue "Localized Agrifood Systems: Governance, Market, and Environmental Issues".
http://www.mdpi.com/journal/agriculture/special_issues/localized_agrifood_system. Pågående special issue 2017-2018. Två artiklar publicerade under 2017 och ett större antal publiceras under 2018.

Artiklar (peer review)

Box, M, Gratzer, K och Lin, X (2017), "New-firm survival in Sweden – new methods and results", *International Review of Entrepreneurship*, 15(4).

Box, M (2017), "Bring in the brewers. Business entry in the Swedish brewing industry, 1830-2012", *Business History*, 59(5).

Bokkapitel

Bonow, M och Rytkönen, P (red). 2017. Årsboken YMER 2016. *Tema: Politik, företagande och genus* (årg. 136), Svenska sällskapet för antropologi och geografi (SSAG).

Box, M och Larsson Segerlind, T (2017), "Genus och grundarteam. Nya företags överlevnad i Stockholm under 1900-talets första hälft", i Bonow, Madeleine och Rytkönen, Paulina (red.), Årsboken YMER 2016. *Tema: Politik, företagande och genus* (årg. 136), Svenska sällskapet för antropologi och geografi (SSAG).

Gawell, M. 2017, *社会创业与不同类型的社会企业* ISBN 978-7-302-45684-1. Springer.

Gawell, M. & Sundin, E. 2017, *新常态下谁将引领创新创业?* ISBN 978-7-302-45684-1. Springer.

Gawell, M. 2017, "Socialt entreprenörskap för kvinnors rättigheter". I Bonow och Rytkönen (red.), *Genus och företagande*. Svenska Sällskapet för Antropologi och Geografi.

Gawell, M. 2017, "Sweden: Tracing Social Enterprise Across Different (Social) Spheres: The Dynamic Interplay Among Institutions, Values, and Individual Engagement". In Kerlin, J. (Ed.), *Shaping Social Enterprise: Understanding Institutional Context and Influence*. Emerald Group Publishing Ltd.

Gratzer, K (2017), "Verwegenes Unternehmertum: Die Einführung und Verbreitung von Gesundheitsresorts, Bäderkurorten und Medizintourismus im frühen modernen Schweden". I *Medizintourismus: Erfahrungen mit einer weltweiten Wachstumsbranche* / [ed] Frank-Michael Kirsch, Jens Juszczak, Paderborn: IFB-Verlag Deutsche Sprache, 2017.

Larsson, M. & Lönnborg, M. (2017). "Swedish Life Reinsurance and Risk Management". In: André Straus & Leonardo Caruana de las Cagigas (Eds.) *Highlights on Reinsurance History*. Bruxelles: Peter Lang Publishing Group: 93-112.

Rytkönen, P. 2017. Genus, företagande och politik – Inledning i Bonow, Madeleine och Rytkönen, Paulina (red.), Årsboken YMER 2016. *Tema: Politik, företagande och genus* (årg. 136), Svenska sällskapet för antropologi och geografi (SSAG).

Rytkönen, P. 2017. "Jag är en fåbodjanta": Arbetsdelning, institutioner företagande och identiteter inom gårdsnära mejerihantering igår och idag", Årsboken YMER 2016. *Tema: Politik, företagande och genus* (årg. 136), Svenska sällskapet för antropologi och geografi (SSAG).

Rytkönen, P. 2017. "Des-localizando los sistemas agroalimentarios. Gobernanza, medios de vida y vulnerabilidad en El Alfalfal, Chile", i Maria Del Carmen Valle Rivera & Jessica Tolentino Martinez (red), *Gobernanza territorial y Sistemas Agroalimentarios Localizados en la Nueva Ruralidad*, Mexico City: Universidad Nacional de Mexico (UNAM).

Working papers, rapporter

Olsson, M., Nakamura, R. & Lönnborg, M. (2017). "Building the Baltic Sea Region through investment and trade, 1989-2009. PESO Working Papers, 2017:1. Huddinge: Södertörns högskola.

Konferenser, workshops och seminarier

- Birksjö, D. "Innovations, Standards and Industry Development". Högre seminariet i företagsekonomi, Södertörns högskola, 18 jan 2017.
- Borg, E. A., Tesfaye, B., Gawell, M., & Hajjghasemi, A. (2017). "Enterprises in the suburbs and the locality of entrepreneurship. In *Regional Studies Association Annual Conference 2017* 4th–7th June 2017 Trinity College Dublin, Ireland.
- Box M, Gratzner K., Lin X, "The Asymmetric Effect of Bankruptcy Fraud in Sweden – a long-term perspective". Högre seminariet i företagsekonomi, Södertörns högskola, 15 feb 2017.
- Box, M., Lönnborg, M. & Rytönen, P. (2017). "From the Baltic rim to growth markets: Contextual issues and market strategies of dairy companies in the Baltic rim – the case of Arla. Paper presented at: 21th Annual European Business History Association (EBHA), 24-27 August, Vienna, Austria. Also presented at the 12th Svenska Ekonomisk-historiska mötet. 12-14 October, Stockholm.
- Box, M, Gratzner, K och Lin, X "Destructive Entrepreneurship in Sweden 1830-2013", Entrepreneurial Opportunities and Challenges in the Nordic Countries (med Karl Gratzner). Nordic Academy of Management (Nff) Bodø, Norge.
- Gawell M. "International Social Innovation Research Conference (ISIRC), Melbourne, Australien (presentation av 2 papers)
- Gawell M. "Reinventing the Suburbs, Södertörns högskola (presentation)
- Gawell M. Seminarium på Ideell Arenas Strategiforum på Ersta Sköndal högskola: Innovativa jämställdhetsinsatser eller kejsarens nya kläder?
- Gawell, M. EMES Louvain la Neuve, Belgien (presentation av 2 papers)
- Gawell, M. och Gratzner, K., Track chair: "Entrepreneurial Opportunities and Challenges in the Nordic Countries. Nordic Academy of Management (Nff) Bodø, Norge
- Gratzner, K., "Genus som selektionsmekanism. En longitudinell studie om kvinnors företagande", Session 13 – Företagande och Genus i ett historiskt perspektiv (trippelsession) Tofte Ekonomisk-historiska mötet i Stockholm 12 - 14 oktober 2017.
- Larsson, M. & Lönnborg, M. (2017). En jämförelse av beslutsformer i aktiebolagsgrundad och ömsesidig försäkringsverksamhet. Paper presented at the 12th Svenska Ekonomisk-historiska mötet. 12-14 October, Stockholm.
- Larsson, M. & Lönnborg, M. (2017). The Swedish insurance distribution system, different ownership forms and cartels. Paper presented at: XII Congreso de la AEHE (Spanish Economic History Congress), Salamanca, Spain, 6-9 September 2017.
- Larsson-Segerlind Tommy & Rytönen Paulina, "Challenges and Conditions for Business Development in the Stockholm Archipelago, 7th Nordic Geographers Meeting (NGM) 2017, Stockholm 18-21 Juni 2017. Under bearbetning för ett specialnummer om Peripherality & Remoteness I Europa Regional, <https://www.ifl-leipzig.de/en/publications/journals-and-series/europa-regional.html> Rytönen
- León Alejandro, Rytönen Paulina & Soto Jorge. 2017. "Water funds - Challenges and opportunities for sustainable management of water resources in a Chilean context. 7th Nordic Geographers Meeting (NGM) 2017, Session E8, Valuable natural resources in an unequal world: What works in addressing inequality in accessing valuable natural resources and their revenues? Convener Päivi Lujala, Department of Geography, Norwegian University of Science and Technology, Trondheim.
- Löfgren, H. "Legitimeringsstrategier för förändrade ägandeformer av bostäder i Stockholms Stad 1990 – 2015". Högre seminariet i företagsekonomi, Södertörns högskola, 1 feb 2017.
- Lönnborg, M. & Rafferty, M. (2017), "The Rationality and Effects of Lender of Last Resort Policy in Scandinavia", presented at: EBHS Annual Conference, May 25-27, Oklahoma City, Oklahoma, US.
- Olsson, M. & Lönnborg, M. (2017), "The rise and fall of the Baltic Sea Region? The economic and political underpinnings of a northern European macroregion, 1990-2015", presented at: EBHS Annual Conference, May 25-27, Oklahoma City, Oklahoma, US.
- Olsson, M. & Lönnborg, M. (2017). Trade and Foreign Direct Investment in the Baltic Sea Region, 1990-2015. Paper presented at the 12th Svenska Ekonomisk-historiska mötet. 12-14 October, Stockholm.

Rytkönen Paulina & Bonow Madeleine, "A match made in heaven? Artisan cheese producers' and consumers' – perceptions, motives and beliefs. 7th Nordic Geographers Meeting (NGM) 2017, Stockholm 18-21 Juni 2017. Under bearbetning för specialnummer i tidskriften Agriculture. (MDPI)
http://www.mdpi.com/journal/agriculture/special_issues/localized_agrifood_system

Övriga publikationer/populärvetenskapligt

Larsson, Mats & Lönnborg, M. (2017). "Är svensk ömsesidig försäkring unik?". *Nordisk Försäkringstidskrift* (2).

Ragnar Martin, Rytkönen Paulina, Hedh Jan. 2017. *Åkerbär - Europas godaste bär*. Black Island Books.